

Lekker eigenwijs!

Poëzieles **onderbouw** bij het thema van de Kinderboekenweek 2024

Door Anke Herder

Duur: 60 minuten

Benodigde materialen: (digi)bord en materialen voor creatieve verwerking (stap 5).

Stap 1 – Kringgesprek

10 minuten

Voer met de kinderen een groepsgesprek aan de hand van de volgende vragen:

- Wie was er vandaag al eigenwijs? Wanneer? En hoe ging dat?
- Ben je wel eens eigenwijs? Waarom? *Laat leerlingen voorbeelden geven.*
- Wat doe je eigenlijk als je eigenwijs bent? *(Je doet niet wat je moet doen. Of: je doet dingen helemaal op je eigen manier).*
- Zijn alleen kinderen eigenwijs of kunnen grote mensen/volwassenen dat ook zijn? *(Geef zo mogelijk een voorbeeld van toen je zelf heel eigenwijs was).*

Stap 2 – Zelf lekker eigenwijs zijn!

10 minuten

Vertel de leerlingen dat ze lekker eigenwijs mogen zijn! Dat betekent dat ze steeds iets anders moeten doen dan jij zegt. Het betekent ook dat ze goed moet luisteren. Hieronder staan voorbeeldinstructies:

- Als ik zeg, ‘ga liggen!’, dan ga je staan;
- Als ik zeg ‘raak je neus aan’, dan steek je je tong uit;
- Als ik zeg ‘klap in je handen’, dan stamp je met je voeten;
- Als ik zeg: ‘ga staan!’, dan blijf je zitten of dan ga je zitten;
- Als ik zeg: ‘kijk eens boos!’, dan ga je vrolijk lachen;
- Als ik zeg: ‘wees stil!’, dan ga je kletsen met de burens, etc.

Pas het aantal instructie aan op wat de kinderen kunnen onthouden en varieer vrijelijk.

Variatie

Je kunt ook lekker eigenwijs zijn met dierengeluiden! Verzamel plaatjes van verschillende dieren en laat die één voor één zien. De

kinderen maken dierengeluiden maar natuurlijk niet bij het juiste dier! De poes kan loeien als een koe, een hond roept kukeleku, een olifant piept als een muis.... Wat een eigenwijze dieren!

Tip voor de meertalige klas

Laat kinderen met een andere thuistaal vertellen wat de woorden uit de instructies zijn in hun eigen taal. Bijvoorbeeld ‘staan’, ‘zitten’, ‘neus’ of ‘lachen’. Gebruik deze woorden ook tijdens de opdracht voor alle leerlingen. Als je de *variatie* gebruikt, kunnen kinderen vertellen hoe dieren in hun taal klinken.

De eigenwijze postbode*Anke Herder*

De postbode werd heel raar wakker,
ze voelde zich anders dan anders en zei:
'Vandaag ben ik eens lekker eigenwijs!' en ze liep naar het eerste huis in de rij.

Bij de voordeur opende ze de brievenbus
maar in plaats van pakketjes en een krant,
duwde ze dropjes en klei door de gleuf en
bij het volgende huis een koekje van zand.

De mensen zeiden: 'wat krijgen we nou,
waar zijn onze kaarten en enveloppen?'
Maar de eigenwijze postbode ging door,
want ze kon nu echt niet meer stoppen!

Die dag kreeg iedereen de gekste post:
een lepel, een sok, een knuffelbeest -
men zei: 'die postbode had een rare dag,
ze is nog nooit zo eigenwijs geweest!'

Vooraf

Vertel dat je een versje gaat voorlezen over een eigenwijze postbode.

Vraag:

- Wat is een postbode?
- Wat doet de postbode bij jou thuis in de brievenbus?

Vraag de leerlingen om goed te luisteren: wat is er aan de hand?

Voorlezen

Lees het versje (twee keer) voor.

Na het lezen

Prat met de kinderen over wat ze gehoord hebben. Suggesties voor vragen:

- Wat is hier aan de hand?
- Welke eigenwijze dingen doet de postbode?
- Zou jij het leuk vinden als je zo'n postbode had? En wat zou je dan in de brievenbus willen vinden?

Tip voor de meertalige klas

Kennen kinderen de woorden voor 'postbode', 'post', 'brievenbus', 'pakket', 'envelop' etc. in hun thuistaal?

Gebruik afbeeldingen om er over te praten.

Betrek vooraf ouders om met hun kind over de eigenwijze postbode te praten. En misschien kennen zij een versje of liedje in hun eigen taal, waarin iemand eigenwijs is?

Rond het gesprek over de eigenwijze postbode af. Vertel: de postbode doet niet wat ze moet doen. Ze is echt eigenwijs! We gaan zelf ook een mooi versje of gedichtje schrijven over iemand die heel eigenwijs is.

Stap 4 – Groepsgedicht maken

15 minuten

Schrijf samen met de kinderen een groepsgedicht. Maak een woordveld op het (digi)bord:

- Kies met de kinderen een beroep [*bakker, politieagent, piloot, machinist, ...*]
- Schrijf bovenaan: 'De eigenwijze .. [*bakker/ politieagent/..*']
- Bespreek: wat moet [...] normaal allemaal doen op een dag?
- Vraag dan: en wat doet hij als hij héél erg eigenwijs is? Laat de leerlingen zoveel mogelijk voorbeelden bedenken. Hoe gekker en hoe eigenwijzer, hoe beter! Noteer de antwoorden in steekwoorden op het (digi)bord.
- Schrijf dan samen de tekst. Maak eventueel vooraf een beginzin (vergelijkbaar met het wakker worden van de eigenwijze postbode). Met jonge kinderen is het fijn om rijm te gebruiken, maar dat hoeft natuurlijk niet.

De eigenwijze

Stap 5 – Afronding en opdracht creatieve verwerking

15 minuten (of langer...)

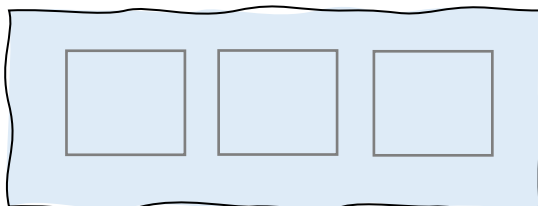
Lees nog een keer samen het groepsgedicht. Kunnen de kinderen al meedoen?

Geef daarna instructies zodat de leerlingen het groepsgedicht creatief kunnen verwerken.

Voorbeelden zijn:

- ❖ Tekenen of schilderen van de gebeurtenissen;
- ❖ Iets uit het groepsgedicht bouwen of maken (bouwhoek);
- ❖ Spelen of uitbeelden van de gebeurtenissen (verkleedhoek);
- ❖ Briefjes schrijven aan de eigenwijze postbode (met envelop);
- ❖ ... etc.

Maak eventueel een print van het groepsgedicht. De kinderen kunnen dan tekeningen maken bij de tekst. Een andere mogelijkheid is het maken van een kort stripverhaal, waarbij leerlingen gebeurtenissen uit het gedicht in een paar stappen tekenen. Maak daarvoor een vel papier met hokjes:

Tip voor de meertalige klas

Als het groepsgedicht af is, kun je de kinderen, zo mogelijk met hulp van ouders, erover laten vertellen in hun thuistaal. Zijn er meer kinderen met dezelfde thuistaal, laat hen dan in taalhomogene groepjes samen een creatieve verwerkingsopdracht doen. Bijvoorbeeld het samen uitbeelden, zodat ze met elkaar kunnen praten.